

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre... 16 kor.
 Negyedévre... 4 »
 Helyben házhoz hordva:
 Egész évre... 20 kor.
 Negyedévre... 5 »
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre... 24 kor.
 Negyedévre... 6 »

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hóitól és
 ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 8.

A szerkesztőség kőszíratok visszaadását
 vagy megőrzését nem vállalja.

Előfizetések és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

NAGYVÁRAD, márczius 14.

Nemzeti ünnep.

(—a.) Évtizedek óta nemzeti ünnepe a magyarnak márczius idusa, ha nem is mutal piros betűs ünnepet a kalendárium és habár hét év óta ennek pótlásául más ünnepet rendelt is a törvényhozás.

Iskolák, egyletek, társas körök és a polgárság vetekednek egymással e nap megünnepelésében, mely már nem képezi privilégiumát a függetlenségi pártnak, megüli azt ma már a szabadelvűpárt is, ahol csak nem akar elmaradni a többiek mellett a nemzeti érzelmek nyilvánításában.

Nagy nemzeteknek is szüksége van a nemzeti hagyományok, érzelmek ápolására, annál inkább rá vannak erre utalva a kisebb nemzetek és csaknem kényszerítőleg parancsolja ezt a létfenntartás ösztöne olyan nemzeteknek, mint a mienk, mint a magyar, melynek századok óta minden jogát igazi nagy munkával, verjételes erőfeszítéssel kell kiküzdenie.

Ugyis sok van, ami a magyar népben megingatja a magyar föld és a magyar haza szeretetét. Szerencsétlen adórendezésünk, basáskodó közigazgatásunk és a közigazgatási mizériák valósággal kiüldözik a népet, a tengeren tulra hajtják jobb hazát keresni, és ebben segédkezik neki a kormány is, amely szubvencionálja a hajózási társulatot s legfeljebb annyit tesz

e baj ellen, hogy a kivándorlást Hamburg helyett Fiume felé irányítja.

Ehhez járult újabb időben az a féktelen izgatás, mit a nemzetközi szocialista agitátorok fejtenek ki a nép között. Ez az áldatlan munka már annyira megmetyeljezte népünket, hogy két kerületből — sajnos, a függetlenségi párt segítségével — szocialista képviselőket küldött a parlamentbe.

Minél több olyan körülmény van, ami megingatja a népek nemzeti és hazafias érzelmét, annál erősebben kell ápolnunk a nemzeti hagyományokat. Nemzeti életünk a dicsőség- és viszontagság teljes multban gyökerezik, jövőnk is csak akkor lesz biztató és reményteljes, ha a mult megszentelt hagyományain épül fel.

Másfél hónappal ezelőtt az alkotmány épségeért folytatott nagy küzdelemben megállta helyét a nemzet s ez biztató jel arra, hogy komoly veszedelem idején ezután is megállja a helyét, ha a nemzeti hagyományok talaján marad.

A lefolyt nagy küzdelemnek meglepő és sok tekintetben felemelő eredménye után azt gondolták, az optimisták, hogy nyomban beköszönt utána a nemzeti életnek új kikeletje, valódi márcziusa is. Nagy nemzeti ünnepre készültek.

Hosszu volt a tél, megdermesztette a nemzet tagjait, az előítélet és az érdek számtalan láncza megfogva tartja a lelkeket, még nincs itt a tavasz; csak a kis hóvirág bujt még elő a felolvadt jég- és

hótakaró alól. De ez a kis hóvirág csalhatatlan előjele a kikeletnek.

Ha kézzel fogható eredménye nincs is még az évek óta tartó nemzeti küzdelemnek, de maga az a körülmény, hogy az alkotmányos jogok sértését megtorolta és megghusította s a fenyegető veszedelmet elhárította a nemzet, kétségkívül igen nagy eredmény. A tél hosszú volt ugyan nagyon, de mégis csak elmúlt, utána el kell jönnie a kikeletnek, ha egy-egy zivatar késlelteti is.

Csak egyeknek kell lenni a hazaszeretletben, a nemzeti erények gyakorlásában és a nemzeti hagyományok ápolásában.

Ha valamikor ilyen nemzeti ünnepen különösen kerülni kell azt, ami elválasztja e haza fiait.

A küzdelem még alig mult el, sőt a kulisszák mögött tart még most is, — nem lehet csodálni, hogy az ellenfelek nem egy táborban ünnepelnek.

Nem baj az.

Külön is leróhatják a nemzeti érzés és kegyelet adóját.

Csak az lenne baj, ha a pártszenveldély ide is befurakodnék és izléstelen tapintatlansággal megrontaná a nemzeti ünnepet.

Hisszük, hogy ez nem fog bekövetkezni, hanem minden tekintetben méltóan fog nyilvánulni e nemzeti ünnepen a hazaszeretet és a nemzeti kegyelet.

„TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

A költő álma.

Szívében érzések, lelkében nagy eszmék!
 S elmerengve mondja: — Oh bár költő lennék.
 Elalszik csendesen. Lassan elszendergett:
 S fél álmában kéri: — Bár látnám jövőmet!

Álmodja az álmat, mire szíve vágyott:

Fenn a sötét égen, fényes osillag ragyog;
 A szíve reméli: — Oh ez tán én vagyok...
 Azután sötét lesz, csak a csillag fénylik.
 Miért e sötétség? Csak a lelkek érzik.

Boldog, de egy fáj; nincsen itt szabadság!
 Könnyezik és neki szenteli sok dalát:
 Hazug minden, minden, ne higgy, én nemzetem,
 Állj talpra! Meg nem bir teveled senki sem.

... Sötétben fénylik: Márczius tizenöt,
 Bizonytalanul, de mindig közelebb jött.
 Ha a nép, tódul, követel és akar,
 Jogtalanul nem tud szenvedni a magyar.

... S előttük szaval ő, esküre tett kézzel
 Utána zúg a nép imaszerű hévvel.
 Arczát csókdossa a szabadság hűs szele,
 Szíve, lelke dagad, szeme tüzzel tele.

... Arcza kipirulva: esküszünk, esküszünk!
 Melle kifeszülve: hogy rabok nem leszünk!
 Vére elragadja, forrósága éget.
 Szere'né, hogyha el így mulna az élet.

És megint sötét lesz. Nem lát reménysugárt,
 Csak vér mutatja a szabadság szent útját.
 Ellenünk haragját ömlő vérünk oltja,
 Vér hull a kalászra és vér fagy a hóba.

Felsőhajt álmában: — Beh csoda szép álom!
 — Oh Istenem bár csak így lenne halálom!

És ahogy elhangzott legutolsó dala,
 Hajolt az alvóra az égnek angyala.
 Álma im átesapott végtelen örömré:
 És azután szépen elaludt... örökre!

Molnár Károly.

Írások.

Írta: Göndör Ferencz.

Persze hogy New-Yorkban erős az élet.
 Forró. Lávás. Az én saját külön életem tragikomikus. No igen furcsa. Meg szomorú.

Négy napig pinczér voltam. Egy kisebbrendű magyar vendéglőben terítettem az asztalt és mostam a tányérokat. Züllöt magyar csavargók menedékhelye ez a kis vendéglő. Ott találkozhatni alakokkal.

Törzsvendég ott egy diplomás orvos. Tüdővész. zivargyárban dolgozik. Már amikor dolgozik. Amikor nem dolgozik? Akkor koplal meg — lop. Napon keresztül ott ül egy asztalnál. Többnyire alszik. Sápadt keskeny arczát a tenyerére hajtva alszik. Ritkán szól. Amikor aztán nekihevül, rekedt hangján dühösen ordít, beszél, beszél, amíg a hangja hörgésbe ful és ő kimerülten roskad le a székre és tovább alszik...

Láttam ott egy leányarczu nagyhaju csavargót. Hogy otthon mi volt, senki sem tudja. Itt csavargó. De nem lop el. A vonzó külőseje

— A legjobban ajánlható az úri közönségnek ruha-beszerzésre —

MITTEILER EDE

Nagyvárad,
 Fő-utca.

(Uri Casinó-épület)
 TELEFON 520.

angol divatszabó cég

Szövetekméterenkint nálam a legolcsóbb gyári árban szerezhetők be.

mely angol szövetekből a legújabb szabás szerint a legszebb kivitelben készít **férfi öltönyöket**, s minden e szakba vágó ruhaneműket. — **Női costumok** valódi angol SZÖVETEK nagy választék

A politikai válság.

Tárgyalások.

Ma délelőtt fél tizenegy órakor *Darányi* Ignác és báró *Bánffy* Dezső felkeresték gróf *Andrássy* Gyulát és háromnegyed óráig maradtak a budai palotában. Délben a három politikus újból találkozott a Nemzeti Kaszinóban, ahol kívülök a disszidens csoportnak még több tagja jelent meg.

Kossuth Ferencz tegnap visszaérkezett Zomborból.

A szabadelvűpártból.

A szabadelvűpártban látszólag legnagyobb a nyugalom. Annak a meggyőződésnek adnak kifejezést, hogy a megoldás nem késheik soká, mert s mostani kormány tagjai is elkövetnek mindent, hogy legalább a kormányválság érjen véget, mert az állam ügyeinek intézése szempontjából sürgős szükség, hogy felelős miniszterelnök kerüljön a kormányzás élére, amivel eléri, hogy aztán a legfontosabb dolgok nem maradnak elintézetlenül, ami sok érvek nagy sérelmével jár. A szabadelvűpárton azt hangoztatják, hogy a huza-vonáért egyedül az — ellenzék a felelős, amely csökkönyösségével lehetetlenné teszi a királynak, hogy az új kormányt megalakíthassa.

Az intéző-bizottság tegnapi ülésén gróf *Tisza* Istvánnak tartották fenn a kettős mandátumok sorsának az intézését. Ugy értesülünk, hogy

<i>Tallán</i>	a törökkanizsai,
<i>Lukács</i>	a győri,
<i>Gränzenstein</i>	a soproni és
<i>Sándor János</i>	a marosvásárhelyi

mandátumokat fogják megtartani, úgy, hogy a *szegei* kerületben, *Körmöcbányán*, *Oravicán* és *Nagy Mihályon* új választás lesz. A miniszterelnök ma közli ezekkel a politikusokkal, hogy a párt érdeke ezt az elhatározást teszi kívánatossá.

A szabadelvűpártban tegnap este különös jelenet játszódott le. *Tisza* István miniszter-

elnök leleplezte *Bánffy* Dezső szobrát, amit hálás és gyöngéd kezek december 13-án leterítették pokrócczal. Ahogy a kormány felhivatalos lapja írja, a miniszterelnök a »kicsinyes« játéknak azzal vetett véget, hogy erélyes kezekkel lerántotta a szoborról a pokróczot s félrelökte. A szobor immár vidáman mosolyog ismét a párt tagjaira, mintha azt mondaná: »Tempora mutantur et nos mutamur in illis.«

A szarvasiak s az önálló vámterület.

Szarvasról táviratozzák, hogy az ottani szabadelvűpárt tegnap az alábbi táviratot küldte gróf *Zselénszki* Róberthez:

»Hazafias aggodalommal és feszült várakozással nézzük hazánk politikai és közgazdasági viszonyainak nehéz válságát. Az önálló vámterület létesítését célzó veszélyes, kockázatos törekvésekkel szemben Nagyméltóságodban látjuk gazdasági létünk hatalmas védelmezőjét, akinek bátor állásfoglalása s a legmagasabb helyen kimondott bölcs szava a magyar gazdalkodás osztatlan meggyőződését tolmácsolja.

Oszinte örömmel és hálás lelkesedéssel üdvözöljük Nagyméltóságodat s a magyar közgazdaság védelméért folytatott hazafias munkálkodására áldást kérünk.

A szarvasi szabadelvűpárt.

Március idusa.

Honfiai lelkesedéssel ünnepli meg ma az egész nemzet a szabadság, egyenlőség, testvériség kivívásának, a sajtó felszabadításának ötvenhetedik évfordulóját.

Különösen ünnepel a nagy nap 1848. március 15-ike emlékére az ifjuság, mely a nagy idők nagy embereinek emlékét örök időre szívébe zárta.

Nagyváradon is a polgárság, egyesületek, iskolák rendeznek hazafias ünnepeket.

Már tegnap számos épületen künn lengett a nemzeti zászló. A mai ünnepek a következő rendben folynak le.

A polgárság ünnepe. Délután 3 órakor lesz a Szent László-téren a következő műsorral:

1. Hymnusz. Éneklük az egyesült dalárdák.
2. Megyítő beszéd. Tartja: *Szokoló Tamás*.
3. Március 15-ike. Szavalja: *Mócsi Gyula* iparos.
4. Hazafias dal. Éneklük az egyesült dalárdák.
5. Március tizenötödike méltatása. Beszéd; tartja: dr. *Adorján* Emil.
6. Hazafias költemény. Szavalja: *Südy* Tibor joghallgató.
7. A szabadság zászlaja. Beszéd; tartja: dr. *Halász* Lajos.
8. Zárszó. Tartja: dr. *Stokker* József.
9. Kossuth nóta. Éneklük az egyesült dalárdák.

Az énekeket a reform. dalkör, az iparos ifjak önképző körtnek dalárdája és a kath. legényegylet dalköre fogják előadni. Kedvezőtlen idő esetén az ünnepély a »Sas« nagytermében lesz.

Este 8 órakor a »Sas« nagytermében bankett lesz, melyen mindenki tetszés szerint ékezhetik.

A rendezőség Nagyvárad polgárságát az ünnepekre *pártkülönbség nélkül* meghívja. Az egyleteket kéri a rendezőség, hogy a délutáni ünnepélyre zászlaik alatt vonuljanak föl a Szent László-térre és megjelenésüket dr. *Adorján* Emil rendezőbizottsági elnöknel március 14-én estig jelentsék be.

A *szabadelvű párt* is rendez ünnepet március idusán. Az ünnepély március 15-én, este lesz a Pannoniában s 8 órakor veszi kezdetét.

A *régi népkör* délután 5 órakor tartja március 15-ike ünnepélyét.

A *magántisztviselők* köre tegnap, kedden este társasvacsora keretében ünnepelte a márciusi eszméket.

A *Nagyvárad-velencei földmivelők olvasó köre* március 15-én este 7 órakor saját helyiségében (Kolozsvári-utca 74—15. sz. alatt) felolvasás és szavalmányokból álló műsorral ünnepélyt rendez, melyre a kör tagjai és az érdeklődők tisztelettel meghívotnak. Az *elnökség*.

A tanintézetekben

következő sorrendben lesznek az ünnepek:

leányosan lány arca, jóvoltából. Egy sápadt, vékony varróleány szereti és enni ad neki, Szerény keresményét megosztja vele. Reggelt, ebédet mindent fizet neki. Mindent ad a jóképű csavargónak; a szívét, a lelkét neki adja, hanem testét, azt nem adja neki; nem az nem eladó, még neki sem. Pénzt ad neki még arra is hogy vegyen magának szerelmet . . .

Erdekes alak az öreg tanító is. Nem régen van itt. Otthon tanított. Itt koplal. Nagyon éhezik; soha sincs csak egy czentje is. Nincs ideje a szomorkodásra, mert mindig azon gondolkodik, hogy kellene egyik legnagyobb divatárüzetletet átvenni.

Négy napig birtam a pinczéretet tovább nem ment. Otthagytam a magyar csavargók menedékhelyét.

Elmentem a legnagyobb New-Yorki vendéglőbe, törülgetői — tányértörői — állást kérve. Egy óriási harminckét emeletes épület pinczéjébe mentem le. Lázás gyorsasággal dolgozó óriási embertömeg hömpölygött a tág folyosóban. A különböző ételek és főlvagdalt állathusok szaga keverve az emberszággal intétek heves ostromot az orrom ellen. Hamar beláttam hogy tulérzékeny orrommal. Itt nem fokok boldogulni. Kimenekültem.

Most a legnagyobb New-York magyar irok czimeket. A női neveket önkénygyöngédebben, szebben irom le . . . férfi czimeket egyképen csak 10 százat megírok . . . zmények vettettek fel ebben

a bankban; Zsenialis pénzeszmék, Amerikai eszmék, tervek. En csak bámulok és irom a czimeket, százat tiz czentért . . .

Irom a czimeket. hallgatom a vitatkozásokat és szomoruan látom a matriálizmus, a fizika az üzlet diadalát a kvezis, az idealizmus fölött.

Jaj a pénz a pénz! A pénz hatalma lebirhatatlan örök . . . A pénz szövetkezve a fizikával meg fogja hódítani a világot. Elfogja hódítani egészen maga számára fogja hódítani az egész mindenséget. A kocsis elveszti maga alól egészen a talajt. Sehoh sem olyan közeleső dolog ez mint itt Amerikában. Amerikában ahol a dolláreső elvér minden tisztább eszmét, nemesebb gondolatot. A levegőben repdesnek a dollárok elhajtv a láthatárról minden a finomabb lelkekből föltakadó érzést, hangulatot. A pénzfolyó tulcsörgi tulzakatolja a lelkeket és sziveket megejtő dallamokat . . . Mi sem természetesebb minthogy ebben a forró, lázas dollárszagu levegőben nem születik ideális gondolat elnémula lelkes megejtő dallamok.

Szomoruan fátyolozott szemel barangolok New-York utcáin. Ebben a zavaros nagy városban járva, elröpül a lelkem egy napsugaras körösparti városkába; ahol először irtam verset . . .

Ahol úgy szerettem lenni . . . És ekkor — nem tehetek róla — erőt vesz rrajtam egy szentimentális érzés és és . . . kitolakodnak a könny a réveteg nézésű szemeimbe. Én sírok én megvagyok hatva . . .

Én, aki mindedig megmosolyogtam a szenti mentális elérzékenyüléseket, én el vagyok érzékenyülve. Ezért vagyok én szomorú ezért fátyolozták az én szemeim. Pedig csodálom, imádom New-Yorkot. Mert erős, hatalmas, forró.

A körölettem tülekedő ordító harc el el nyomja föltamadó gyengébb érzésem, De amikor lefekszem hónapos kis szobámba, amikor szemeim lefuródnak a New-Yorki éjszaka ezüstös sötétjébe, akkor az én lelkem a Körörs partján szálllog. Akkor fáj nekem, hogy én nem a Körörs hanem az Atlanti oczeán partján vagyok.

És otthon nagy dolgok vannak készülöben. Itt azt készélik, hogy magyarországban forradalom lesz. Egészen pozitív formában mint a közel jövőben — hetek kérdése bekövetkezendő tényről beszélnek az új magyar forradalomról. Mi igaz ebből? Mi lesz itthon?

A tavasz léhe már itt van a levegőben. Nemsokára fölfakadnak a rügyek, kizöldül a mező a. Jaj, minálunk, otthon olyan szép a tavasz! De vajon itt is olyan lesz? Én nem tudom. Azt érzem, hogy nem úgy van mint régen volt. Most — érzem — hogy nem fogok írni — tavaszi verset, de fogok írni — a lelkemmel, szívemmel fogok írni hazavágyó verset.

. . . A közeledő tavasz, a kikelet, az újjáébredés leggyönyörűsegebb örök szép szimbuluma fáj nekem — fáj mert itt ér.

Félek a tavasztól a minden színek mindenkori illatos összhangjától. Pedig milyenek is

Ujvárosi községi elemi fiúiskolában d. e. 8 órákor.

Olaszi közs. elemi leány-iskolában d. e. 8 és fél órákor.

Váraljai községi elemi fiúiskolában fél 9 órákor. Itt Mártonffy Zoltán igazgató mond megnyitó és záróbeszédet.

Községi polgári fiúiskolában d. e. 10 órákor.

Allami főreáliskolában délelőtt 10 órákor. A kóm. kath. főgimnáziumban délelőtt fél 11 órákor.

A közs. polgári leányiskolában délelőtt fél 11 órákor.

Ünnepély az ipariskolában. Tudatom a t. tanoncztartó mester urakkal, hogy f. hó 15-én — szerdán — az ipariskolai előadások nem fognak megtartatni, hanem a helyett a márcziusi nagy napok emlékére iskolai ünnepélyt rendezünk. — Ez ünnepély a községi polgári fiú iskola nagy zenetermében lesz megtartva, mi célból a szerdán járó növendékek — minden iskolából a polgári iskolába utasítandók, honnan ünnepély után hazabocsájtának. — Nagyvárad, 1905 márczius 14. Szűts László, iparisk. igazgató.

A felső keresk. iskolában délután 3 órákor lesz az ünnepély, a Csarnok nagytermében. Ennek műsorát most adjuk a következőkben:

1. Elnöki megnyitó. Tartja Vékony Miklós ifj. elnök.

2. Márczius 15-én írta Abrányi Emil. Szavalja Váczy István.

3. Magyar dalok, Várad Aladártól. Előadja az ifj. zenekar.

4. Ünnepi beszéd. Tartja Fehér Izsó.

5. Ocskai szerenád. Előadják: a) I. hegedűn Márkus Bernát, Lakatos Ferencz, b) I. hegedűn Papp I. Lajos, Löbl D. II. hegedűn Schwartz Abraham, Steiner Jenő és Goldstein S.; Nagybőgön: Waldmann Gyula.

6. Nemzeti dal írta Petőfi S. Szavalja Guttman Sándor

7. Rákóczi induló. Előadja az ifj. zenekar.

*

A kir. kath. jogakadémián délután 5 órákor lesz az ünnepély az akadémia disztermében. Az ünnepély műsora:

1. Elnöki megnyitó, mondja: Péterffy Elemér.

2. Talpra magyar Petőfitől. Szavalja: Adám István.

3. Márczius Idusa Abrányi Emiltől. Szavalja Lévai Béla.

4. Ünnepi beszéd. Tartja: Fényes Ödön.

voltak az otthoni májusi éjek. Amikor a fiukkal kimentünk a leányos éjszakába. Az nem volt baj hogy nem vacsoráztunk . . .

Ma mikor czimeket írok és minden száz után kapok tiz czimet., ma van vacsorám, de nincsenek fiuk, nincs itt a Körözs. Én itt vagyok egészen. Mert New-York mégis hatalmas. Bizarr.

A sorom is változni fog. Ujságot fogok írni. Magyar ujságot. Nem fog tehát kelleni se mosogatni se a bányába dolgozni. Lehet . . .

Szegény jó Mátray József. Eljött New-Yorkba az önnálló magyarszínészetet megteremteni. A jámbor. A kevés pénzt már beleolta a vállalkozásába. Aligha fog sikerülni. Nem mondom ha a nem létező magyar kormány elvenne szívéből kezét és nem csak buzdító szólamokkal de pénzzel igen pénzzel segíelné ezt az egyébként tiszteletreméltó vállalkozást. Akkor igen. Akkor sikerülne és a magyarság csak nyerne vele. Beszéltem Nátray Józseffel. Annyi ennek a szegény embernek a hite és olyan kevés a pénze! De ő a kormányban bizik és akt a kormányban bizik, azcsalatozik.

De az én bajom most más. Az hogy itt vagyok. És ki tudja meddig leszek itt! Hiszen még csak most jöttem;

Még csak most jöttem el hazulról és már úgy, de olyan nagyon, nagyon szeretnék hazamenni . . .

5. Márczius 15-ike Abrányi Emiltől. Szavalja Lukács Béla.

A hazafias közönséget ez uton hívja meg a Jogakadémia polgársága.

*

A színházban. Este disztribúció lesz a Szigligeti-színházban. Szinre kerül az Aranylakodalom cz. alkalmi hazafias darab.

*

A megyében. A megye minden nagyobb magyar községében lesz ma hazafias ünnepség, különösen a kerületek székhelyein, hol az ünnepi beszédet a kerület képviselője tartja. Így Élesden, Berettyó-Ujlaluban, Tenkén, Biharon Nagylétán stb.

A kelet-ázsiai háború.

Kurokatkin kegyvesztett lett s helyette Vikolajevits Miklós nagyherceg lesz a főhadvezér, ez ma a helyzet szignaturája Szent-Pétervárott.

Mukden körül pedig, a merre csak ellát a szem halottakkal borítva a csatatér az össze nyomorított orosz sereg pedig vért izzadva fut Tienling felé. A nyomában lévő japán az üldöző sereg hajtja végre az előkészületeket arra, hogy Kuropatkinnek Tienling legyen a Szedánja.

Egy hadtest ugyanis már rég elébe került az orosz seregnek.

A japánok hírszolgálatuk kitűnősége mellett teljesen tájékozva vannak az oroszok szándékáról s így nagyon valószínű, hogy Tienlingnél mérí Oyama a megsemmisíté ő csapást Kuropatkinra.

A mukdeni véres ütközet.

London, márc. 14. A Reuter-ügynökség tudósítója jelenti Fuzanon át 12-iki kelettel Kuroki mukdeni táborából: Óráról-órára teljesebben látni az oroszok vereségének nagyságát. Ma este a csatatéren maradt halottak számát 25,000-ben állapították meg, amivel az oroszok összes vesztesége 100,000 főre szaporodik fel. 50—60,000 embert oltogtak. Több mint 70 ágyut zsákmányoltak. A lövészek és készletek óriási tömege jutott a japánok kezébe. A japánok veszteségei nem mulják felül az előbbi nagy csaták veszteségét, még Kuroki seregében, sem, melynek nem volt több mint 5000 halottja és sebesültje. Az oroszok mukdeni visszavonulása 9-én kezdődött és csak akkor kezdett bomladozni, a midőn az oroszok észrevették, hogy visszavonulásukban a japán gyalogság és tüzérség fenyegeti őket. Tegnap egy japán hadosztály több orosz ezredre talált, a melyek a tienlingi uton vonultak vissza. A japánok leereszkedtek a magaslatokról, szembeszállottak az oroszokkal, kik vonalukat át akarták törni. Kemény küzdelem után, amelyben a japán ágyuk nagy hatással voltak, megadta magát 4000 orosz tiz ágyuval. A japánok közül százan estek el.

A kínai vasut szünetel.

London, márc. 14. A Reuter-ügynökség niucsvangi jelentése szerint a kínai vasutak igazgatósága az inkau-szinmingtini vonalon az egész forgalmat beszüntette és elrendelte, hogy az összes üzemi anyagot Kincsauba szállítsák, hogy elkerüljék a semlegességnek a japánoktól való megsértését, akiknek számára a minap nagy tömeg rizst szállítottak Szinmingtinbe.

A béketárgya'ások.

Washington, márc. 14. Diplomáciai körökben azt állítják, hogy úgy Oroszország, mint Japán nemsokára összeroskad amaz óriási pénzügyi terhek alatt, melyeket a háboru rótt rájuk. Hír szerint ama semleges hatalma egyikének képviselője, amelyek legjobban érdekelve van-

nak a háboruban, jelentést tett kormányának arról, hogy van remény arra, hogy titkos tárgyalás folyik Oroszország és Japán között a békefeltételek megállapítása végett. Egyébb diplomáciai forrásból az hírlik, hogy az első tárgyalások színhelye a csatatér lesz.

A zsákmány.

Tokió, márc. 14. Az oroszok veszteségeit Szingtingnél, Csingkecsöng febr. 14-én történt megszállásától fogva, a következőképen állapítják meg: 2200 fegyver, hat gépfegyver, 320,000 fegyvertöltény, 11,500 granát és shrapnel, 33 mértföld hosszúságú tábori vasut sint, 440 kocsi, valamint számos egyéb készlet stb. Az oroszok Szingkingnél 1200 halottat hagytak, 80 embert elfogtak. A veszteségeket e vidéken 20,000 főre becsülik.

Az oroszok vesztesége.

Budapest, márcz. 14. (Saját tud. táv.) Londonból jelentik, hogy az oroszok a mukdeni csatában százhatvanhetezer embert veszítettek.

Kuropatkin tábornok Hielingnél vívott csatában nagy vereséget szenvedett. Az oroszok eddigi vesztesége oly óriási, hogy Kuropatkin seregéből csak száz-ezren képesek még jegyvert fogni.

A csata áldozatai.

Budapest, márcz. 14. (Saját tud. táv.) A mukdeni csata áldozatainak száma oly nagy, hogy a sebesültek nagy részét magánházakban kell elhelyezni.

A sebesülteket nem tudják kellő ápolásban sem részesíteni az oroszok, mert kevés az orvos és a kötszerek elfogytak.

A kórházak annyira tömve vannak, hogy már nem tudnak bennük több beteget ápolni.

Megbomlott a fegyelem.

Budapest, márcz. 14. (Saj. tud. táv.) Az orosz seregben megbomlott a fegyelem. A katonák nem akarják teljesíteni a tisztek parancsait. A legénység ellenszegülése oly elfajult, hogy még lázadástól is lehet tartani Kuropatkin seregében.

Oyama terve.

Budapest, márcz. 14. (Saj. tud. táv.) Tokióból érkezett távirat szerint, Oyama marschall kijelentette, hogyha Kuropatkin nem adja meg magát, úgy az egész orosz sereget megsemmisíti.

Oyama a legközelebb megtámadja Kuropatkin. Kuropatkin tábornok el van tőkélve, hogy százezer főnyi legénységével védelmezni fogja magát Oyama 300 ezer emberével szemben.

Uj hadsereg.

Budapest, márcz. 14. (Saját tud. táv.) Az oroszok legközelebb egy négyszáz-ezer emberből álló hadsereget fognak utnak indítani a keletázsiai harcztérre.

A csár szemrehányása.

Budapest, márcz. 14. (Saját tud. táv.) Pétervárról jelentik, hogy a csár magához hívatta minisztereit és szemrehányást tett nekik azért, mert Kuropatkin visszahívták a keletázsiai harcztérről. Nem számoltak önök a helyzettel — mondta a csár — mikor Kuropatkin visszahívták.

A czár beszédére az egyik miniszter azt válaszolta, hogy ezek után nem maradhatnak meg állásukban s be fogják nyújtani lemondásukat.

— Önök addig fognak maradni, ameddig én akarom — felelt energikusan a czár -- s a lemondásukat csak akkor veszem tudomásul, mikor azt szükségesnek látom.

Kuropatkin visszavonulása.

Budapest, márcz. 14. (Saját tud. táv.) Londonból jelentik, hogy Kuropatkin tábornok Karbinig visszavonul.

Béke-tárgyalások.

Budapest, márcz. 14. (Saj. tud. táv.) Londoni lapok illetékes helyéről arról értesültek, hogy a háboru befejezéseül legközelebb megkezdik a béketárgyalásokat, mert az oroszok már teljesen ki vannak merülve.

Fejtágulás.

— Laxamentum capitis. —

Egyik helybeli állami hivatalban történt. Egy jóképű, jó megjelenésű, jó modoru kezdő fiatal tisztviselő dolgozik ott pontosan megtartva a hivatalos óráit, egyedüli ambícióját az képezvén, hogy a haj frizurája, nyakkendője, mancsetta gombja és nadrágjának vasalása kifogástalan legyen. Hát így külső megjelére mutat is.

Ami szellemi képességeit illeti, hát a puska-porot sohse találta volna fel. Hogy többet ne említsek, fogalma sincs arról, mi az a gondolat önállóság, mi az az eredeti ötlet, mi a való, vagy mi a tréfa.

Ezért járta meg, mert egyik hivatalnoktársra bár kissé erősen, de remekül megráfalta.

Mostanában egy vadonatúj czilindert vett. Büszke önelégültséggel járkált benne és vigyázott, hogy valami baja ne essék. Amikor először jött abban a hivatalba, egy páran — ismervén már gyöngéjét — rögtön bámulására siettek.

— Ugye szép czilinder? Eppen 10 forintért vettem!

Aztán munkához láttak.

Emberünk valamiért közke kimegyen szobájából, mit észrevevén fent említett társa, papírból összehajtva széles szalagot csinált és azt a czilinder belsejébe az izzasztón belül elhelyezte.

Es mintha mi sem történt volna, nyugodtan dolgoztak tovább.

Másnap reggel emberünk dult és kétségbeesett arccal állított hivatalba. Kedvetlenül ült asztalához és senkihez egy szót sem szólt.

Társra részvevőleg kérde tőle:

— Tán valami bajod van Jancsikám?

— Jaj kérlek nem tudom mi lesz velem.

— Na! Beteg vagy?

— Az! Es iszonyu betegségem van.

— Csakugyan nagyon rosszul nézel ki. Hát hol fáj?

— A fejem.

— Hiszen az . . .

— De kérlek ez nem rendes fejfájás.

— Talán nyillalik?

— Nem, rosszabb?

— Zugásod van?

— Nem. Fáj tudod, nem is olyan nagyon, nem is nyillalik, nem is hasgatódik, hanem . . .

— Hanem?

— Hanem tágul.

— Mit csinál?!

— Tágul!

— A fejed tágul?

— Az! Borzasztó! Mi lesz velem?
— És ki mondta neked? Voltál orvosnál?
— Még nem voltam, de el kell mennem.
— És honnan veszed te ezt a gondolatot?
— Onnan kedves barátom, hogy mikor vettem a czilinderemet egész jól állt a fejemen . . .

— Most pedig?

— Most pedig olyan szűk, hogy majd leesik a fejemről. Mi lenne ez más, mint egy új betegség?

— Gyógyítottad már valamivel?

— Igen. Ecetes hideg borogatással.

— Látod az jó. De járj minél többet a szabadban és főként az orvoshoz eredj el azonnal.

— De kihez menjek? Ki ért ilyen betegséghez az itteni orvosok közül?

— Bizony azt bajosan fogja ismerni akár-melyik is. Én egy régi könyvben olvastam valamikor, hogy egy híres államférfi ebben a betegségben halt meg, pedig ha idejekorán gyógykezeltette volna magát, meg lehetett volna menteni, mert az egész a koponya sejtek duzzadásából keletkezik.

— Tehát ha ezt megátolják?

— Ugy meg van a beteg mentve, sőt még a régi fejállapotot is visszakapja.

— Megyek is estére Pestre Dollingerhez!

— Hát ne is tétováz sokat!

Emberünk bemegy a főnökéhez, hogy jelentse a dolgokat.

— Na mi a baj?

— Nagyságos ur, nagy baj van. Orvosi megvizsgáltság végett fel kell utaznom a fővárosba.

— Tán valami komoly baja van.

— De még milyen. Megkaptam a fejtágulást.

— Mi az Isten csodáját?

— De nagyságos ur ez komoly dolog. Tágul a fejem.

— Na, maga borzasztó egy képzelődő ember. És ki beszélte ezt be magának?

— Senki. De látom, legjobb lesz ha a nagyságos ur is meggyőződik róla.

Arra behozza a czilinderét és telteszi a fejére. Éppen, hogy megállt.

— Na, tetszik látni!?

— Látom.

— Hát mikor vettem egész jól állott és illett a fejemhez, most pedig majd leesik róla.

— Mutassa csak azt a czilindert!

A főnök megnézi, hát rögtön észre vette a baj okát. Kiveszi a papír szalagokat (közbe még tett a tett a társ egy párat hozzá) és látván rögtön, hogy itt kópéság van, nevetve mondja emberünknek.

— Na, próbálja most meg!

— Ni, most megint jól áll.

— Na, látja és így nincs semmi értelme, hogy Pestre menjen, mivel a feje vissza-szűkült. (Puby.)

UJDONSÁGOK.

A gyermekek és a biciklista.

Változik az idők járása.

Az én időmben — mikor gyermek voltam — ilyen tájban kimentünk valami tágasabb helyre és ott bigéztünk, labdázunk vagy más valami játékkal töltöttük az időt és sütkéreztünk a pompás márciusi nap melegében.

Ma másképp megyen.

Vasárnap délután lent járkáltam a Réten. Minden ház kapuja jó falusi tempó szerint telve a házban lakókkal, kik ácsorgás közben letárgyalnak minden napi eseményt és ha már kifogytak belőle, elő veszik a másik ház kapu-

jákan áldogálókat, és ha már azt is kimerítették, a járó-kelőket.

A változatos témájú diskurzushoz mint valami melodramát a zenét, a körülöttünk sisera módra lármázó gyermekesereg szolgáltatja, amelynek rakoncziatlansága csak a szülők könnyelműségénél nagyobb.

Igy értem le a Nagy-Temető-utczába. A kép ugyanaz, legfeljebb a gyermekek viselete kihívóbb. Ezek már engem is kigunyoltak. Fennhangon és még követtek is pár lépésnyire, míg egy másik csoport fel nem váltotta őket. Nem azért, hogy hadd leljék örömeiket nem bántottam őket, hanem mert láttam, hogy ezzel a szülőknek ia örömet okoznak, kik nevetve adtak nekik újabb anyagot egyes gunyszavak hangoztatására. Tehát ha a gyerekeket megütöm, rám támad az egész utca aprajagya. Így hát türtem és leltem erősen lobogott a népszabadság hajnalának ünnepe előtt a különféle keserű érzelmek hatása alatt. De ütött a megváltás órája.

Egy biciklista jött szembe velem a kocsiton.

Alló! Neki a gyerekek. Ez már csak különb anyag, mint egy gyalogos.

Hihetetlenül-hihetlenebb gunyszavak ordítása mellett szaladtak utána. De úgy látszik a biciklista is olyan forma temperamentum lehetett mint én, nem sokat törődött velük. Ez a gyáva beletörődés kihozta a gyerekeket sodrából. Valamelyik előkerített egy rudat és a kerekek elé dobta.

Egy tompa zuhanás és a biciklista amilyen hosszú volt vágódott végig az ut közepén, mellette biciklijé egy szabályos 8-as formává átalakulva. Egy kicsit tán meg is üthette magát, mert hamarjában fel sem tudott kelni, de mire már feltápáskodott a gyerekek mind el-tüntek. Egy része a házakban, más része a temető felé menekült. És emberünk sántikálva, gépjét vezetve az utca lakóinak jóízű kacagó sorfala közt kellett hogy kivánszorogjék, erről az elátkozott helyről.

Hogy el ne felejtük ez a hely a Nagy-Temető-utca.

Fűzhetnénk sok megjegyzést ehhez az esethez. Igaz, hogy rossz gyerekek mindig voltak és mindig lesznek de hogy egy egész utca (már a városrésze még se merem állítani, mert nem bírok elhinni akkora romlottságot) gyerekhada ennyire vásott, romlott, kivetkőzve minden szelidségből, mint egy uton-álló banda inzultáljon békés polgárokat, ez legyen az ember bármily humanus, bármily szabad szellemű és hozzá még nyugodt természetű, mégis felháborító.

Egy azonban mindjárt megragadta figyelmemet. A szülők magatartása. Mert a gyerekek az ő biztatásukra szinte tolmács módjára ordították a gunyszavakat. A legsikerültebb szörnymondások a szülőkől kerültek ki. És maguk a szülők, ha nem volt kéznél gyerek, tettek megjegyzéseket az emberre rögtön felismerhető szocialista tenorban.

Tehát itt lóg ki a lólábl!

A szocialista szabadosság oktan gyűlö-

Uj üzlet. Meglehető olcsón csakis **Uj üzlet.**

Havas Béla kézmű-, divat- és rövidáruházában

NAGYVÁRAD Zöldfa-utca. 36. szám (Zöldfa-kávéházzal szembe.)

lehet vásárolni

Ruhaszövet 120 cm. széles — — — 34, 68, 96.
Kosztüm kelmék 140 cm. széles — — 118, 135, 186.
Franczia Delain mtr.-je — — — — — 29, 48.
Cosmanosi mosó voál mtr.-je — — — 19, 29, 27.

Vásznak, asztalneműek, kanavász szőnyeg, függöny és ágyterítők, selymek és rövidáruk óriási választékban.

ködésében képes a gyermek lelki világát csirájában elrentani, hogy kifejlődve a legvakmerőbb inzultusokra készítse el azon szerencsétlen halandókat, akiknek kenyérkeresete megköveteli azt, hogy nadrágot, esetleg még nyakkendőt és keztyűt is viseljenek.

Éljen hát a világot megváltó szociáldemokrácia! (He.)

TÁJÉKOZTATÓ.

Márcz. 16. Kath. Szabad Liceum bőjti estélye.

Apr. 6. Kath. Szabad Liceum bőjti estélye.

Apr. 29. Kath. Szabad Liceum zárünnepélye (estély.)

* **A város gyalogjárdái.** Nagyvárad város legutóbbi közgyűlésén elhatározta a törvényhatóság, hogy a város még közvetlen utcáit aszfalt, beton és kockkakő járdával látja el s egyben elrendelte a Városliget rendezését és a várad-velencei u. n. Bűdös-árok beoltozását. Ezen munkálatok fedezésére 480,000 korona kölcsönt vesz fel a város. Ha ez a határozat megvalósítható, Nagyvárad város utcái pár év alatt rendbe lennének, legalább a gyalogközlekedésre. Mint halljuk, a közgyűlés határozata ellen azonban felebbezést akarnak beadni s már gyűjtik az aláírásokat.

* **Az autók megrendszabályozása.** A gépkocsizás Nagyváradon még nem hódított tért s ami közönségünk csak akkor lát autót, ha egy-egy idegen az idegenből ide-téved. Némely városban azonban már akad olyan nagybugyellázisú és halálra kész, aki beszerezte és használja ezt az pöffögő masinát, amely örült sebességgel vágat végig az utcákon, elgázolással fenyegetvén mindenkit, akit a balsors eléje visz. Sopronvármegye a gépkocsik megrendszabályozása ügyében felir a kormányhoz és átiratának pártolására kéri Nagyvárad városát is.

* **A gazdasági munkásokról.** Baranyavármegye a gazdasági cselédek és munkások felmondási és munkás viszonya ügyében szabályrendeletet készített, amelyet hasonló szabályzat alkotása céljából Nagyvárad városának is megküldött. A város tanácsa a jogügyi szakbizottságnak adja ki a szabályzatot véleményezés céljából.

* **Jobban hangzik németül.** Valamelyik nagyvárad német nevű s új magyar, de magát jó magyarnak hirdető cég összekapott a vigéczével. Elcsapta hát s az elcsapás nagyobb súlyául még be is perelte.

A vigécz nem hagyta magát s viszonykeresetet emelt volt főnöke ellen. A tárgyalás kedélyesen foly két óra hosszat s végül állításai bizonyítására az utazó egy csomó levelet mutatott be.

— Ezek német levelek, le kell fordítani magyarra. Kiadom hites tolmácsnak. Magyar bíróság előtt állanak. Jelente ki a bíró.

— Kérem ásson; — szólt közbe a vigécz. Én először magyarul irtam a cégnek, de azt a választ kaptam, hogy többet ne levelezünk magyarul, mert *jobban hangzik németül.*

— Ugy? — A bíró egy perczig gondolkozott, aztán meghozta a következő végzést: Az alperes által becsatolt leveleket a hites tolmács le fogja fordítani — felperes költségére, mert felperes okozta, hogy azok németül vannak megírva.

A felperesi ügyvéd nagyot nézett, a jelenlevők helyeselték — s az illető nagyvárad cégnek bizonynyal gondja lesz rá, hogy magyar emberrel magyarul levelezzen, ha kissé rosszul is hangzik.

* **Nagyobb elővigyázattal.** A tavaszi idő beálltával valószínűleg mielőbb megkezdjék

Nagyváradon az utcák burkolását, a kövezet-javítását, ott, ahol az uttest vagy a gyalogjáró megromlott. Azt tapasztaljuk, hogy utóbbi időkben kövezett utcákra nagyon is ráfér a javítás. De van még más lényeges hibája is az újabb burkolásoknak. A lejtmerézés az elmúlt évben a burkolás alá került utcákon nagyon felületesen történt s így nincsen elérve az a cél, hogy a víz lefolyjon, hanem megáll a folyókákban, azon természettani törvénynél fogva, hogy a víz felfelé nem folyik. Ilyen állapot volt már az elmúlt évben Kálvária-utcán és Vizvezeték-utca felső részén, ahol a rossz nivó megállapítása folytán a legnagyobb melegben pocsolyák képződnek a most már kikövezett folyókákban. Ezek az állapotok segíteni kell még áldozatok árán is a közegészség érdekében. A jövőben pedig nagyobb elővigyázattal kell eljárni a kövezéseknél a lejtmerézés tekintetében.

* **Tömeges kivándorlás.** Ruttkáról írják, hogy az utóbbi hetekben a kivándorlás Turócmezeyéből mind nagyobb mérvet ölt és a turóczi gazdák aggodalommal nézik a kivándorlást, mert attól félnek, hogy a tavaszi munkák meg fognak akadni munkások hiányában.

* **Az ebtulajdonosok figyelmébe.** A rendőrség a kutyák megadóztatása ügyében felhívja az ebtulajdonosokat, hogy az ebadót a városi pénztárba április hó 1-ig annai is inkább befizessék, mivel ezen határidőn túl a mulasztó ebtulajdonosok az adó kétszeres, sőt háromszoros összegében kénytelenek megfizetni.

* **Tolvaj gyermek.** Vagaszki István körorstarjáni földműves és marhakereskedő tegnap feleségétől bejött Nagyváradra a vásárra. Otthon hagyott Mari nevű 16 éves leányára bizta azután ennek négy kisebb testvérét és a házat. Minthogy azonban nevezett leány már három ízben meglapta szüleit és pedig mindig hasonló alkalmakkor, a szoba ajtaját kulcsra zárták el. Mikor tegnap este hazatértek, azt vették észre, hogy a szoba ajtaját fejszével feltörte valaki és a szobából Vagaszkinak egy pár ünneplő csizmáját, feleségének 2 kendőjét, egy pár tyukot és 3 rend ünneplő ruhát el-emelt. A betörő tolvaj ezuttal is Mari volt, aki tette elkövetése után kereket oldott. Vagaszkiék ma ismét bejöttek Nagyváradra és itt meg is lették leányukat, akit nyomban a rendőrségre hoztak fel. Miután a szülők a leány megbüntetését kérték, a leányt a rendőrség lezárta és folyamatba tette ellene a bünygyi eljárást.

* **Elszólta magát.** Nagyvárad egyik felsőbb iskolájának növendékével történt meg mostanában a következő józsu kis eset, mely az iskola komor falai között néhány pillanatra derűtséget szerzett, így kissé feledtetve a számtanóra rettentességét a meglehetősen nagy drukkot szenvedő tanulókkal Tudvalevőleg a számtannal minden diák haragba van. De érthető, mert a számtan sokkal nehezebb, mint az udvarlás, már pedig a felsőbb iskolás növendékek javarészen serkedező bajszu és így érző szívű ifjak, kik hozzávéve még nőkollegákkal is dicsekedhetnek, mert e szaktan női tanfolyam is van. Történetünk ifju hőse egy szőke intelligens, szép arczu diák, kinek csak az a gyöngéje, hogy nem a jobb tanulók közé tartozik. Magától értetődik, hogy legnagyobb gyöngéje a számtanban való járatlanság. Tegnap is a számtan tanára nyaggatta a mi ifju hősünket, de bizony a diák nem tudott a kérdésekre megfelelni. A tanár ur kijöve a türelemből, azt mondja a zavarában szivacsot tépázó diáknak:

— Eh maga sz . . . nem tanult már megint semmit.

A diák mentgetni akarván magát, hogy hisz ő előző nap délután és estén is a számtannal foglalkozott, kinos helyzetében a következőkben válaszolt:

Ké . . . ké . . . kérem az voltam én tegnap is. Persze lett nagy hahota. A szigorú tanár ur is elnevette magát. Még az ablakon beszűrődő tavaszi napsugár is mosolygott a diák elszólásán.

* **Halálozás.** Őszinte részvétellel értesülünk a megrendítő gyászestéről: mely Nagyvárad város társadalmának egyik vezéralakját: Sáros Orbán kir. tanácsos, nyugalmazott tan-

felügyelőt érte, testvérének: Sáros Istvánnak halálával. Az elhunyt Jászberény békebírája volt. Súlyos betegség támadta meg az életerős férfit, amelyből Nagyváradon keresett gyógyulást. Az orvosi tudomány azonban nem tudta visszaadni a derék férfiú egészségét s tegnap reggel, 63 éves korában kiszenvedett. Hült tetemeit a beszentelés után Jászberénybe szállítják s a családi sírboltban helyezik örök nyugalomra. A családi gyászjelentés a következő:

Alulírottak megrendült lélekkel tudatják, hogy a legjobb, leghüségesebb férj, testvér, nagybátya, sógor Sáros István, Jászberény város békebírája, törvényhatósági bizottsági tag a mai napon, reggeli 2 órakor életének 63-ik, boldog házasságának 36-ik évében rövid, de kinos szenvedés után elhalálozott. A boldogult hült tetemei Nagy-Váradon beszenteltetvén, folyó hó 16-án a jászberényi plébánia templomban reggel 9 órakor tartandó engesztelő szent mise után a gyászháztól a fehértói sírkertben, a róm. kath. szertartás szerint fognak örök nyugalomra tétetni. Nagyvárad, 1905. márczius 14-én. Béke az elhunyt poraira! Özv. Sáros Istvánné szül. Bartsik Mária özvegye. Bartsik József sógor, és neje: Vidits Ilona. Sáros Orbán az elhunyt testvére. Sáros Irma, Sáros Margit, Csanak Jenőné mint unokahugai. Csanak Jenő sógor. Özv. Pecsenyánszky Istvánné sógornője. Pecsenyánszky István unokaöcs. Kerekes Sándor unokaöccse.

* **Öngyilkosságok.** Nagy István diószegi lakos tegnap délelőtt szobájában a mester gerendára felakasztotta magát. Tettét mire észrevették már halott volt. — Ugyancsak tegnap délelőtt Földes Benjámint nagyajomi lakos is fölakasztotta magát. Meghalt. A nagyvárad királyi ügyészség megengedte a hullák eltemetését.

* **Lopás.** A László-malom igazgatósága panaszt emelt a rendőrségnél, hogy a régi *Dunkel-féle telopen* levő lisztraktárából egy ablak feltörése által 4 zsák lisztet loptak el 100 korona értékben. A folyamatba tett nyomozást azonban jelentékenyen megnehezíti azon körülmény, hogy a 12 nappal ezelőtt történt lopást a károsok csak tegnap vették észre.

* **Borzalmas gyilkosság.** A napokban az Oroszlámos és Valkány torontálmegyei községek közötti országúton egy ismeretlen férfi véres holttestét találták meg. A vizsgálat megállapította, hogy borzalmas gyilkosságnak esett áldozatul. A nyomozást megindították.

* **Hajójegyek Amerikába.** Fiuméből Newyorkba legközelebb márczius 30-án a »Kárpáthia és április 13-án az »Ultónia« gyorsgőz-sők indulnak. A nagy kényelemmel berendezett oceánjárókon a hajóstársaság különös gondot fordít az utasok élelmézésére. A hajójegy áránban befoglaltatik két napi ellátás Fiumében és teljes ellátás a hajón. Az »Adria« személyszállító osztagja (Budapest, Vigadó-tér.) a belügyminiszter rendelete értelmében az utlevéllel ellátott kivándorlónak Fiumén kívül a többi európai kikötő bármelyike felé is adhat hajójegyet, ennél fogva a külföldre elölget küldeni nemcsak felesleges, hanem kockázatos is, mert az onnét érkező hajójegyet, levelet és nyomtatványt, a megfelelő belügyminiszteri rendelet értelmében, a hatóságok minden egyes esetben elkobozzák.

* **Köszönetnyilvánítás.** A Nagyvárad Velence és Váraljai Polgári Kör folyó hó 4-én könyvtára javára rendezett mulatságon felülfizetni sziveskedtek: Reizmann Mór 50 kor., dr Dési Géza 30 kor., Weisz Ernő 25 kor., ifj. Berger Sámuel 20 kor., dr Moskovits Miklós 13 kor., dr Hoványi Géza, Hlatky Endre, Heller Ede, dr Weisz D. L., Moskovits Mór 10—15 kor., dr Barna Arminné urnő gyűjtése a tombola jegyek eladásánál 5 kor. 30 fill., Smetka György, Felemany Izidor, U. S. 5—5 kor., Sonnenfeld Adolf, Gábel Ja-

cab, dr Lánzi József, Vermes Kornél, Aczél Zsigmond 4—4 kor., U. F. és Szalavec Mór 3—3 kor., Leszámitoló és Jelzőlog bank részvénytársaság, Lessner Alfréd, Hant Frigyes, Kiss Károly, Par Imre, Széles Lajosné, Széles Károly, Pántya Zakariás, Weinstok Sámuel 2—2 kor., Stempel Izidor, Gara Izidor, Virányi Győző, Scihelmann Armin, dr Ullmann Béla, Barátky Gyuláné 1—1 kor., Fehér Arthur 60 fill. és N. N. 50 fillért. Ugy a nemes és áldozatkész felülfizetőknek, mint azon nemes szívű úrnőknek, akik mulatságunk sikeréhez tomkola tárgyakkal hozzájárulni sziveskedtek, valamint Farkas József urnak a Kör ingyen és izléses díszítésért hálás köszönetét ezuton is kifejezi a rendezőség. Egyuttal a Kör tagjainak tudomásukra hozzuk, hogy a könyvtárt tagjaink rendelkezésére bocsájtottuk. Könyvtári órák: Vasárnap d. e. 10—12-ig és csütörtökön este 7—8 óráig.

x **Márczius 15.** A Szabó vendéglőben működő *Szücs* Laczi magyar daltársulata és hazafias lelkesedéssel és fényes ünnepeiséggel üli meg a Szabadság hajnalhasadtának évfordulóját. Az ünnepi előadás műsora a következő *Szózat* éneklé a személyzet. *Nemzeti dal*, szavalja *Szücs* Laczi, utána Hymnusz. Régi kurucz nóták, éneklé *Pap* Ferencz. *Magyar dalok*, éneklé *Thurzó* Ilona. *Kurucz-vegyes* karok éneklé a személyzet. Azonkívül fellépnek az összes művészek *Haber*, szájhármónikus. *Szücsné* Ilonka a bájos szubrett énekesnő, *Dóri* Giza sanzonett. *Bocskai* humorista. *Ropa Lóri* exentrik, *Bocskay* Bella mint Kukoricza Jancsi, s végül *Szücs* Laczi előadja Farkas Imre hazafias melodramáját a *Vencsigányt*. Előadás kezdete 9 órakor. Kéretik a n. é. közönség fentartott helyekről előre gondoskodni. Hazafias tisztelettel: *Szücs* Laczi igazgató. Az előadás után *Varga* Stefi zenekara játszik.

x **A Bihar-kávéházban** márczius idusa megünneplésére nagy zeneestélyt rendezek, melyre a nagyközönségnek egy meglepetést készítek elő. Ezen meglepetésen kívül minden 50-ik vendég egy üveg valódi francia pezsgőt kap. A zenét Pócsi Laczi neves zenekara szolgáltatja. Az ujonnan szerzettinyencségekkel felújított hideg buffém egész éjjel a nagyközönség rendelkezésére áll, hol pontos kiszolgálást biztosít *Breyer* Károly, Bihar-kávés.

x **A Lloyd kávéház orfeumában** ma este rendkívüli nagy előadás *márczius 15-ikének emlékére az ujonnan szerződötett tagok* fellépésével *Dröblich* Frida szubrett, *Turcsányi Miczi* nemzetközi tánczosnő. Továbbá fellépnek még: *Ferenczy Kamilla* mint »Kukoricza Jancsi«, *Ormay Lujza* kuplé énekesnő, *Grünau Poldi* »Kukoricza Aron« új és kacagató kupléjával. *Berényi Izsó* humorista, *Bercsényi Bella* énekesnő. !!Uj!! *Zvack* Unikum kettős, mely minden városban nagy tetszésben részesült. Két kacagató bohózat. Családi műsor. Kezdeté 9 órakor. — A n. é. közönség szives pártfogását kéri: az igazgatóság.

SZÍNHÁZ.

Heti műsor.

Szerda: Aranylakodalom, történeti színmű.
Csütörtök: Louthe, bohózat.
Péntek: Elnémult harangok, színmű.
Szombat: Elnémult harangok, színmű.
Vasárnap délután: Furcsa háboru, operett; este: Czigány, népszínmű. (Szigligeti ünnep)

Az arany lakodalom. Ma, márczius 15-ikén *Beöthy* és *Rákossy* történeti színműve »Az arany lakodalom« kerül színre a Szigligeti-színházban. Az előadást megelőzi egy alkalmi költemény, amelyet *E. Lovács* Mariska szaval. Az arany lakodalom főszerepeit *Szerémy* Giza, *Benkő* Jolán, *B. Koppán* M., *Agnelly*, *Hidy*, *Klenovics*, *Tóth* E., *Bognár*, *Szathmáry*, *Tihanyi*, *Bérczi* játszik.

Louthe. *Weber* pikáns bohózata kerül holnap, csütörtökön színre a Szigligeti színház-

ban, elsőrangú szereposztásban. — A színház személyzete lázasan készül »Az elnémult harangok« színmű, »Mulató Istenek« operett és »Arany patkó« vigjáték, bemutató előadásaira. Legközelebb lesz a »Elnémult harangok« premierje, utánna a »Mulató Istenek« s még e hóban az »Arany patkó« is bemutatásra kerül.

TÁVIRATOK.

Nagybeteg püspök.

Budapest, márcz. 14. (Saját tud. táv.) *Meszlényi* Gyula, szatmári püspök állapota válságosra fordult. Katasztrófától minden perczen tartani lehet.

Wekerle czáfolata.

Budapest, márcz. 14. (Saját tud. táv.) *Wekerle* Sándor megczáfolta a »Zeit« tudósítója előtt azokat a közleményeket, melyeket a magyar lapok, mint a kibontakozási tervét közölték.

Elhunyt egyetemi tanár.

Budapest, márcz. 14. (Saját tud. táv.) *Sulek* Hilmos egyetemi tanár ma hosszabb betegség után elhunyt.

Összeesküvés a szultán ellen

Berlin, márcz. 14. Konstantinápolyi hírek azt ujságolják, hogy *Yildiz*-ben óriási rémület, mert egész sereg előkelőség megszökött. A rémület tényleg nagy, de — mint ide jelentik, nem azért, mert néhány ur eltűnt, hiszen a Fényes kapu intézősége megmondhatná, hogy a megfojtott urakat az Arany-szarv melyik részén tűntöttek el a tengerbe, hanem azért, mert ezek az urak egy nagykiterjedésű összeesküvésnek voltak részesei és vezetői, ez az összeesküvés pedig palotaforradalmat és detronizálást tervezett, a mi persze a szultán életében került volna. A portánál most óriási a sürgétforgás és valószínű, hogy a tegnapi eltünéseket még mások is fogják követni.

Tüntető sztrájkolók.

Bécs, márczius 14. A sztrájkoló asztalosok tegnap a favoriten és *Margarethen* városrészekben lévő gyárak előtt tüntettek. A közbelépő rendőrséget közápor fogadta. Egy rendőrt arculütöttek és fojtogattak. Sok ablakot bevertek. A rendőrség többeket letartoztatott.

Pusztit a pestis.

London, márc. 14. A Reuter-ügynökség *Valparaizói* jelentése szerint *Port* *Isagnában* *Tarapacca* kerület fekélyes pestis keletkezett. Hír szerint százával hullanak el az emberek és egész városok néptelenednek el.

A Kaukázus új helytartója.

Pétervár, márcz. 14. A czár márczius 11-iki keletü leirattal kinevezi *Voronczov-Daskov* gróftot kaukázusi helytartóvá. A kézirat a czár ama reményét fejezi ki, hogy a grófnak sikerül kaukázusi ismereteivel és államférfiúi tapasztalatával a zavargásoktól feldult vidéket megnyugtatni. A doni hadsereg helyettes hetmanjává *Odojevicski* *Mazlov* herceget, az első testőrtüzérhadosztály parancsnokát nevezték ki.

Oroszország új kölcsöne.

Pétervárról, jelentik: A francia pénzügyminiszter a kölcsön kérdésében megegyezésre jutottak, miért is a kölcsönt elhalasztották.

Napoleon herceg a korkodátumról.

Páris, márcz. 14. A *Figaro* *Viktor* *Napoleon* hercegtől eredő cikket közöl, melyben az áll, hogy az I. *Napóleontól* megteremtett konkordatum az állam fennhatóságát és a lakosság békéjét biztosította. Megfoghatatlanok azok a politikusok, a kik a polgári társadalom uralmára hivatkoznak, könnyű szívvel felmondják ma a konkordatumot és lemondanak a püspökök kinevezésének jogáról.

KÖZGAZDASÁG.

Uj kiviteli tarifák a Máv. vasuton.

A kereskedelmi minisztérium mint a Magyar Kereskedők Lapja jelenti, új kiviteli tarifák létesítését vette tervbe a magyar ipartermékek exportjának föllendítésére. Eddig ugyanis az exporttal foglalkozó kereskedők és iparosok között állandó volt a panasz hogy a Máv. kiviteli tarifái éppen nem kedveznek a hazai iparnak. Ez indította a kereskedelmi minisztériumot arra, hogy iparunk és kereskedelmünk támogatása, valamint kivitelünk fejlesztése céljából magyar illetőleg horvátországi állomásokról *Fiumén* át teljes kocsiakományokban kivitelre kerülő különféle árucikkek számára közvetlen díjszabás létesítését vegye tervbe úgy, hogy azt rovatolás útján is igénybe lehessen venni. Ezt a díjszabást azonban a különböző viszonyokra és jogos igényekre való tekintettel visszatérítés útján is igénybe lehet majd venni. A kereskedelmi minisztérium iparfejlesztési osztálya ez ügyben megkereste a kereskedelmi és iparkamarákat, hogy ezek mielőbb közöljék vele ama hazai vasuti állomások, tengerentuli kikötők és árucikkek jegyzékét, melyeket ebbe a díjszabásba felvenni szükségesnek tartanak. Viszont a kamarák megkeresték a szakkereskedőket és iparosokat, hogy ezek a saját szakmájuk szempontjából közöljék azokat s kiviteli árukat, feladó állomásokat és tengerentuli kikötőket, amelyek tekintetében a közvetlen díjszabás létesítését kívánatosnak tartják. A beérkező jelentésekhez képest állapítják meg majd a Máv. új kiviteli tarifáit akként, hogy egyidejűleg lehetőleg a magyar hajózási társaságok viteldíjait is le fogják szállítani.

Nagyváradai hetivásár.

A nagyváradai piacon 1905. márczius hó 13-ik napján tartott vásárral eladott természetmenyek és élelmi szereknek árjegyzéke:

Tiszta buza 19— 18.80 18.40 Kétszeres buza 16— 15.60 15.40 Rozs 15— 14.60 14.40 Árpá 15.20 15— 14.80 Zab 14.80 14.40 14— Tengeri 17.20 16.80 16.60. Borsó 46—. Lencse 50—. Bab 31—. Köleskása 28—. Burgonya 8.60. 100 kiló lángliszt 30—. Zsemlyelisz 29.80. Fehérkenyerliszt 29.40. Barnakenyerliszt 26—. Széna fuvarral 8.40. Szalma fuvarral 2—60. Szózott szalonna 130—. Zsup-szalma —20. A omszalma —12. 1 köbméter bükkfa 6—. Tölgyfa 5.60. Cserfa 6.60. 1 kiló marhahus I. o. 1.08, 1 kiló marhahus II. o. —.96, 1 kiló marhahus III. o. —.88. 1 liter ó-bor 1—, 1 liter új-bor —.72, 1 liter pálinka —.72, 1 liter szilvapálinka 1.60, 1 liter szesz 2— 1 mm. kősó 21.50. 1 mm. nyers faggyu 50—. 1 mm. olvaszt. faggyu 70—. 1 mm. szappan 50—. 1 mm. birka gyapju ——. 1 mm. magyar gyapju ——. 1 hlt. ó-bor 64—. 1 hlt. újbor 40—. 1 mm. méz 1.80. 1 mm. kemény faszén 3.20. 1 mm. puha faszén 3— 1 hlt. kendermag 30—. 1 hlt. köles ——. 1 hlt. repce ——. 1 hlt. dió 40— 1 hlt. mogoró ——. 1 hlt. aszalt szilva 40— 1 kg. savanyu káposzta 30—. 1 kg. szalonna nyers 1.52. 1 kg. sertéshus 1.28. 1 kg. vereshagyma —.50. 1 kg. foghagyma —.70. 1 kg. bors 2.40. 1 kg. paprika 6—. 1 kg. barna kenyér —.24. 1 liter kőolaj —.44.

Forgalmi kimutatás 1905. márczius 13-án Tiszta buza körülbelül 600 hlt. Kétszeres buza 160 hlt. Rozs 380 hlt. Árpá 250 hlt. Zab 340 hlt. Tengeri 200 hlt. Burgonya 100 hlt.

Labas jésszögök: Hizott sertés mintegy 70 drb. Félhizott 140 drb. 2 évestől feljebb 220 drb. 1 évestől 2 évesig 360 drb. Süldő 380 drb. Malacz 500 drb. Vágó marha 280 drb. Jármos ökör 1500 drb. Fejős tehén 600 drb. Borju 800 drb, Bivaly 10 drb. Juh és kecske 21 drb. Ló 2890 darab.

Marha ártáblázat 1905. évi márcz. 13-án
1 pár I-ső rendű jármos ökör 640—100 korona.
1 pár II-od rendű jármos ökör 540—620 korona,
1 pár III-ad rendű jármos ökör 360—520 korona.
1 drb fejős tehén 140—360 kor., 1 drb vágó ökör 160—270 kor., 1 drb vágó tehén 140—250 kor.,
1 drb veres borju 30—54 kor., 1 drb fél éves borju 52—90 kor., 1 drb egy éves borju 66—140 kor., 1 drb két éves borju 84—280 korona. 1 drb hizott sertés 114—120 kor., 1 pár fél éves sertés 34—48 kor., 1 pár egy éves sertés 66—96 kor., 1 pár két éves sertés 92—160 korona. 1 drb igás ló 180—360 korona. 1 pár ökrébőr 44—50 kor., 1 pár tehénbőr 32—40 kor., 1 pár borjubőr 10—20 kor., 1 pár lóbőr 10—20 korona.

Értéktőzsde.**Budapest, márcz. 14.**

Oszrákhitelrészvény	— — —	512.94
Magyar hitelrészvény	— — —	806.50
Leszámi oló bank	— — —	464.50
Rimamurányi	— — —	514.—
Osztrák-m. államvasuti részvény	— — —	649.—
Közúti vasut	— — —	569.50
Városi villam s vasut	— — —	339.—

A gabonatőzsde határidői.**Budapest, márcz. 14.**

Buza apr.-re	— — —	19.50
Buza máj.	— — —	19.28
Rozs apr.-re	— — —	15.56
Tengeri májusra 1905.	— — —	1.546
Zab apr. ra	— — —	15.38
Repeze aug.-ra	— — —	23 10

Hivatalos árfolyamok.

A budapesti áru- és értéktőzsde 1905 márcz. 14-én.

Magyar aranyjárdék 4%	— — —	119.10
Magyar koronajárdék 4%	— — —	98.50
Magyar koronajárdék 3 1/2%	— — —	89.45
Magyar földtehermentesítési kötvény 4%	— — —	98.50
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	— — —	98.50
Magyar nyereséj sorsjegy-kölcsön	— — —	221.—
Titza-szab. és szegedi sorsjegy-kölcsön	— — —	173.—
Osztrák járadék papirban	— — —	100.30
Osztrák járadék ezüstben	— — —	100.60
Osztrák járadék aranyban	— — —	1.20
Osztrák korona járadék	— — —	100.50
1860. oszt. államsorsjegyek	— — —	157.75
Osztrák magyar bankrészvény	— — —	16.45
Magyar hitelbank részvény	— — —	796.25
Osztrák hitelbank intézeti részvény	— — —	68.1—
Osztrák-magyar államvasuti részvény	— — —	662.—
20 frankos arany (Napolendor)	— — —	19.04
Német birodalmi márka	— — —	117.20
London vista	— — —	239.17
Páris vista	— — —	95.17
20 márkás arany	— — —	23.46

REGÉNYCSARNOK.

PENELOP.

14

Angol regény.

Házi dolgait csak oly vidáman végezte most is, mint azelőtt; de midőn egyedül volt, mindig visszagondolt a régi napok boldogságára.

Craigfellben senki sem tudott semmit a Nelli titkáról, senki, kivéve Kennethet, a ki valahogy megsejtette, s a maga módja szerint igyekezett vigasztalni is. Egyik este a lemenő napra mutatott:

— Nézd, Nelli, a nap lement; de holnap ismét felkel.

Nelli szomorúan mosolygott. Kenneth magához vonta s megcsókolta.

— Drága Nellim, ne légy olyan szomorú, holnap megint kisüt a napod.

— Nem, Kenneth, — felelt keserűen, — az én napom örökre lement.

Alig törülte le Nelli szeméről a könnyet, midőn egy kellemes, férfias hang ütötte meg fülét, összevegyülve a fiuk vidám csevegésével, mialatt a szalon ajtaját kinyitották.

IV.

— Nelli, — kiáltá Allan, a mint a szalonba lépett, egy télikabátos, magas alakot vezetve a karjánál. — Nézz ide! Fergusson doktorral találkoztunk s magunkkal hoztuk teára.

— Azt mondták a fiuk, hogy Kenneth rosszul érzi magát, eljöttem tehát megnézni, igaz-e? — mondá az orvos, kezét szorítva Nelligel.

— Reményem, nálunk marad teára? — kérdé Nelli mosolyogva.

— Köszönöm, örömmel fogadom meghívásukat, — válaszolá Fergusson, télikabátját levetve s a tűz felé menve.

Fergusson doktor középtermű, szélesvállú, körülbelül huszonöt éves, az idő viszontagságaitól megedzett, napbarnította, kellemes, nyiltarcú, kondor gesztenyeszínű s szelid szürkészemű fiatal ember, Rendes körülmények közt komoly, gondolkodó embernek látszott. Midőn Nelligel és a fiukkal beszélt, egészen vidám és beszédes lett, szemei szikráztak és mosolyogtak, szóval egy igen kedves férfi benyomását tette.

Fergusson Alicot az egész Craigfelli család szerette. Hosszu, nehéz betegségében, mely csaknem végzetessé vált, ő gyógyította, Kennethet; és a szegény anya szentül meg volt győződve, hogy egyedül Fergusson ügyességének és gondos ápolásának köszönhetette fia életbenmaradását és azt, hogy bár mankóira támaszkodva, de árhatott.

(Folyt köv.)

A szerkesztőért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.**Arverési hirdetmény.**

A város törvényhatóságától nyert megbízás folytán Nagyvárad olasz városrészben a Fő-utcán továbbá a Szent János-utcán létesítendő kocsi ut és gyalogjárda burkolási munkálatoknak vállalatba adása céljából 1905 évi márczius hó 27-ik napján d. e. 10 órakor a város-ház bizottsági termében árlejtést fogok tartani.

A vonatkozó költségvetések szerint s az abban felsorolt munkálatokra ajánlatot lehet tenni aszfalt, bazaltkő és keramit téglá uttest burkoló a gyalogjárdákra nézve pedig aszfalt és beton anyagra.

Megjegyzem, hogy a főutcának a Szent-László téri hídától a Sztaroveczky utcáig és a Szent János-utcának a Bémertértől a Szilágyi Dezső-utcáig terjedő szakaszát illetőleg csak aszfalt burkoló anyagra a Fő-utcán a Sztaroveczky-utcától a vasuti állomásig terjedő szakaszára aszfalt bazaltkő vagy keramittéglából való uttestre és aszfalt vagy betonból előállítandó gyalogjárdára lehet ajánlatot tenni s hogy a Fő-utca belső szakaszának aszfaltozási munkálatai 225551 korona 20 fillérben a Szent János utca jelzett szakaszának aszfaltozási munkálatok 44659 korona 80 fillérben, — a Fő-utca külső szakaszának aszfaltkő burkolási munkálatai a költségvetési alternatívákhoz képest 251816 korona 50 fillérben, 292868 kor. 50 fillérben, illetve 244974 korona 50 fillérben, ugyanit a keramittal leendő burkolás költségei 210764 korona 50 fillérben ugyanitt az aszfaltva vonatkozó alternatív költségvetés szerint az összes aszfaltozási munkálatok a gyalogjárdákkal együtt 225269 korona 30 fillérben végül az ugyanezen szakaszon tervezett betongyalogjárda készítése 32331 koronában vannak előíranyozva s az egyes költségvetési munkálatokra bánat pénzül a teendő ajánlat szerint a hitett előirányzati összegek 10 %-a teendő le.

Alternatív költségvetésnek magasabb elő-

irányzati összege után letett bánatpénz ugyanazon költségelőirányzat összes alternatívára is bánatpénzül szolgál.

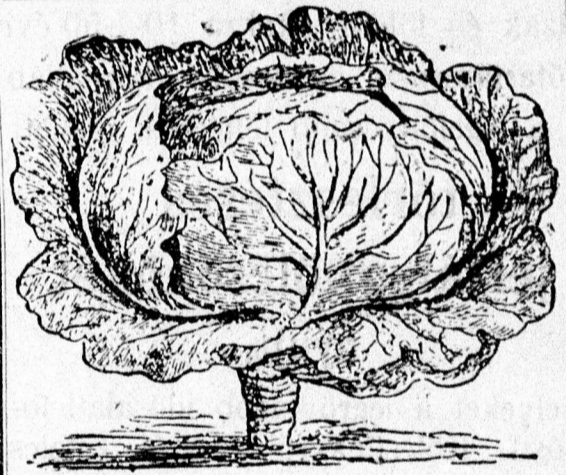
Ajánlatot a vállalati és szerződési feltételek értelmében csakis írásban zárt ajánlat útján lehet tenni s a zárt ajánlatok, melyekhez a kívánt bánatpénz is készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban vagy pedig Nagyvárad város közpénztára által kiállított letéti nyugtában csatolandó alulírott kezeihez 1905 évi márczius hó 27-ik napjának délelőtti 10 órájáig nyújthatók be, amikor is azok felbontatni s elbírálatni fognak.

Ajánlattevők azon körülményt, hogy az árlejtési és szerződési feltételeket, műszaki leírást költségvetést, terveket, mely okmányok a városi mérnöki hivatal hivatalos helyiségében a hivatalos órák alatt megtekinthetők ismeri és magára nézve kötelezőknek elfogadja zárt ajánlatukban világosan kitenni kötelesek.

A tett ajánlatok felett Nagyvárad város közönsége tekintet nélkül azok olcsóbb vagy drágább voltára, teljesen szabadon határoz.

Ajánlattevőt tett ajánlata azonnal, ellenben Nagyvárad városát csakis a törvényhatósági bizottság vonatkozó határozatának jogerőre emelkedésével kötelezi.

Nagyvárad, 1905. évi márczius hó 9-én.

Komlóssy József,jog- és gazdaságügyi tanácsnok,
mint az árv. küldöttség elnöke.**Alapított: 1850-ben.**Van szerencsém a nagyérdemű gazdaközönségnek ajánlani *legkiválóbb***MAGVAIMAT.**

Valódi eredeti kivitűtetett

*takarmányrépa-fajokat.**Valódi oberndorfi kerek sárga; Mammuth óriás, vörös, ecken-dorfi, Olajbogyó palaczkalaku, hosszú.**Allamilag vizsgált arankamentes francia és magyar luczerna, stíriai vörös lóhere.***Pázsit diszfű-vegyülék.**

Angol perje, muhar, büköny, paprika-köles, len- és kendermag.

Különféle gazdasági magvak.

A legjobb konyhakerti virágmagvak és gumók.

A t. gazdaközönség b. megrendeléseit a legnagyobb készséggel várva maradok

kiváló tisztelettel

DELL'ORTOKÁROLY

magkereskedése

a „ZÖLD KOSZORU“-hoz
Nagyvárad, Szt.-László-tér.

Képes árjegyzéket kívánatra bérmentve küldök.

Vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan feljesítek csomaglási költség nélkül.

